

نقش دانشگاه در بیداری اسلامی با تأکید بر توسعه‌ی مطالعات میان رشته‌ای علوم انسانی

زاهد غفاری هاشجین*

هدف این مقاله، شناخت نقش دانشگاه در بیداری اسلامی با تأکید بر توسعه‌ی مطالعات میان رشته‌ای علوم انسانی است. از یک سو امروزه دنیای علم و دانش به سرعت در حال تحول و گسترش بوده و جوامع بشری و روابط سیاسی و اجتماعی انسان‌ها تحت تأثیر تکنولوژی مدرن عصر ارتباطات، رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی است. از سوی دیگر اوضاع سیاسی و بین‌المللی جهان در نتیجه حرکت‌های انقلابی و اعتراضات مردمی تحت عنوان بیداری اسلامی و بیداری جهانی در حال دگرگونی است. جبهه‌ی مقاومت اسلامی در قالب بیداری اسلامی به شکل فزاینده‌ای در خاورمیانه و کشورهای عربی در حال گسترش است. این گونه تحولات و تغییرات بین‌المللی نوید تغییر ساختارها و تشکیل نظم جهانی و منطقه‌ای جدیدی با محوریت جریان‌های اسلامی را می‌دهد. برای برخورد فعالانه و عالمانه با این گونه تحولات حساس و مهم در راستای حفظ و تأمین منافع و امنیت ملی کشور، رسالت دانشگاه‌ها و نظام آموزش عالی کشور بیش از پیش سنگین است. در راستای چنین تحولاتی، این مقاله، در پی پاسخ به این سؤال اساسی است که: دانشگاه چگونه می‌تواند از طریق تأسیس و راه‌اندازی دوره‌های بین رشته‌ای و انجام پژوهش‌های مربوط درباره‌ی جریان بیداری اسلامی و تحولات ناشی از آن در جهان اسلام، ایفای نقش فعال داشته باشد؟ در پاسخ به این سؤال و لزوم برخورد فعال و پویای دانشگاهی با این تحولات، ضرورت تأسیس و راه‌اندازی ساختارها و رشته‌های متناسب با مسایل جهان اسلام و بیداری اسلامی در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و پرداختن به این موضوع مهم در طرح‌های تحقیقاتی و پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی ضروری به نظر می‌رسد. تولید علم و نظریه‌پردازی درباره‌ی تاریخ و فرهنگ انقلاب اسلامی، حرکت‌های انقلابی و بیداری اسلامی در قالب دوره‌های بین رشته‌ای علوم انسانی از مأموریت‌های خطیر دانشگاه‌ها در این مقطع زمانی کنونی است. شناسایی حوزه‌های همکاری مشترک علوم انسانی با یکدیگر در این باره، امکان‌سنجی تأسیس و راه‌اندازی دوره‌های تحصیلات تکمیلی با تأکید بر دوره‌های دکتری، شناسایی و استخراج محورها و موضوعات دارای اولویت برای انجام طرح‌ها و رساله‌های دکتری و پیشنهاد تأسیس ساختارها و تشکیلات دانشگاهی جدید مرتبط با بیداری اسلامی از جمله مباحث این مقاله است.

واژه‌های کلیدی: مطالعات بین رشته‌ای، انقلاب اسلامی، بیداری اسلامی، دانشگاه، آموزش و تحقیقات.